

ЗАКОН
О ПОТВРЂИВАЊУ ПРОТОКОЛА УЗ
КОНВЕНЦИЈУ О УГОВОРУ ЗА МЕЂУНАРОДНИ
ПРЕВОЗ РОБЕ ДРУМОМ (CMR)

Члан 1.

Потврђује се Протокол уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR), сачињен у Женеви, 5. јула 1978. године, у оригиналу на енглеском и француском језику.

Члан 2.

Текст Протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR), у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласи:

PROTOCOL
TO THE CONVENTION
on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR)
done at Geneva on 5 July 1978

UNITED NATIONS

PROTOCOL TO THE CONVENTION ON THE CONTRACT FOR THE
INTERNATIONAL CARRIAGE OF GOODS BY ROAD (CMR)

THE PARTIES TO THE PRESENT PROTOCOL,

BEING PARTIES to the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR), done at Geneva on 19 May 1956,

HAVE AGREED as follows:

Article 1

For the purpose of the present Protocol "Convention" means the Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR).

Article 2

Article 23 of the Convention is amended as follows:

(1) Paragraph 3 is replaced by the following text:

"3. Compensation shall not, however, exceed 8.33 units of account per kilogram of gross weight short."

(2) At the end of this article the following paragraphs 7, 8 and 9 are added:

"7. The unit of account mentioned in this Convention is the Special Drawing Right as defined by the International Monetary Fund. The amount mentioned in paragraph 3 of this article shall be converted into the national currency of the State of the Court seized of the case on the basis of the value of that currency on the date of the judgement or the date agreed upon by the Parties. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in accordance with the method of valuation applied by the International Monetary Fund in effect at the date in question for its operations and transactions. The value of the national currency, in terms of the Special Drawing Right, of a State which is not a member of the International Monetary Fund, shall be calculated in a manner determined by that State.

8. Nevertheless, a State which is not a member of the International Monetary Fund and whose law does not permit the application of the provisions of paragraph 7 of this article may, at the time of ratification of or accession to the Protocol to the CMR or at any time thereafter, declare that the limit of liability provided for in paragraph 3 of this article to be applied in its territory shall be 25 monetary units. The monetary unit referred to in this paragraph corresponds to 10/31 gram of gold of millesimal fineness nine hundred. The conversion of the amount specified in this paragraph into the national currency shall be made according to the law of the State concerned.

9. The calculation mentioned in the last sentence of paragraph 7 of this article and the conversion mentioned in paragraph 8 of this article shall be made in such a manner as to express in the national currency of the State as far as possible the same real value for the amount in paragraph 3 of this article as is expressed there in units of account. States shall communicate to the Secretary-General of the United Nations the manner of calculation pursuant to paragraph 7 of this article or the result of the conversion in paragraph 8 of this article as the case may be, when depositing an instrument referred to in article 3 of the Protocol to the CMR and whenever there is a change in either."

FINAL PROVISIONS

Article 3

1. This Protocol shall be open for signature by States which are signatories to, or have, acceded to the Convention and are either members of the Economic Commission for Europe or have been admitted to that Commission in a consultative capacity under paragraph 8 of that Commission's terms of reference.

2. This Protocol shall remain open for accession by any of the States referred to in paragraph 1 of this article which are Parties to the Convention.

3. Such States as may participate in certain activities of the Economic Commission for Europe in accordance with paragraph 11 of that Commission's terms of reference which have acceded to the Convention may become Contracting Parties to this Protocol by acceding thereto after its entry into force.

4. This Protocol shall be open for signature at Genova from 1 September 1978 to 31 August 1979 inclusive. Thereafter, it shall be open for accession.

5. This Protocol shall be subject to ratification after the State concerned has ratified or acceded to the Convention.

6. Ratification or accession shall be effected by the deposit of an instrument with the Secretary-General of the United Nations.

7. Any instrument of ratification or accession deposited after the entry into force of an amendment to the present Protocol with respect to all Contracting Parties or after the completion of all measures required for the entry into force of the amendment with respect to all Contracting Parties shall be deemed to apply to the Protocol as modified by the, amendment.

Article 4

1. This Protocol shall enter into force on the ninetieth day after five of the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 of this Protocol, have deposited their instruments of ratification or accession.

2. For any State ratifying or acceding to it after five States have deposited their instruments of ratification or accession, this Protocol shall enter into force on the ninetieth day after the said State has deposited its instrument of ratification or accession.

Article 5

1. Any Contracting Party may denounce this Protocol by so notifying the Secretary-General of the United Nations.

2. Denunciation shall take effect twelve months after the date of receipt by the Secretary-General of the notification of denunciation.

3. Any Contracting Party which ceases to be Party to the Convention shall on the same date cease to be Party to this Protocol.

Article 6

If, after the entry into force of this Protocol, the number of Contracting Parties is reduced, as a result of denunciations, to less than five, this Protocol shall cease to be in force from the date on which the last of such denunciations takes effect. It shall also cease to be in force from the date on which the Convention, ceases to be in force.

Article 7

1. Any State may, at the time of depositing its instrument of ratification or accession or at any time thereafter, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that this Protocol shall extend to all or any of the territories for whose international relations it is responsible and in respect of which it has made a declaration in accordance with article 46 of the Convention. This Protocol shall extend to the territory or territories named in the notification as from the ninetieth day after its receipt by the Secretary-General or, if on that day the Protocol has not yet entered into force, as from the time of its entry into force.

2. Any State which has made a declaration under the preceding paragraph extending this Protocol to any territory for whose international relations it is responsible may denounce the Protocol separately in respect of that territory in accordance with the provisions of article 5 above.

Article 8

Any dispute between two or more Contracting Parties relating to the interpretation or application of this Protocol which the Parties are unable to settle by negotiation or other means may, at the request of any one of the Contracting Parties concerned, be referred for settlement to the International Court of Justice.

Article 9

1. Each Contracting Party may, at the time of signing, ratifying, or acceding to this Protocol, declare by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations that it does not consider itself bound by article 8 of this Protocol. Other Contracting Parties shall not be bound by article 8 of this Protocol in respect of any Contracting Party which has entered such a reservation.

2. The declaration referred to in paragraph 1 of this article may be withdrawn at any time by a notification addressed to the Secretary-General of the United Nations.

3. No other reservation to this Protocol shall be permitted.

Article 10

1. After this Protocol has been in force for three years, any Contracting Party may, by notification to the Secretary-General of the United Nations, request that a conference be convened for the purpose of reviewing this Protocol. The Secretary-General shall notify all Contracting Parties of the request and a review conference shall be convened by the Secretary-General if, within a period of four months following the date of notification by the Secretary-General not less than one-fourth of the Contracting Parties notify him of their concurrence with the request.

2. If a conference is convened in accordance with the preceding paragraph, the Secretary-General shall notify all the Contracting Parties and invite them to submit within a period of three months such proposals as they may wish the Conference to consider. The Secretary-General shall circulate to all Contracting Parties the provisional agenda for the Conference together with the texts of such proposals at least three months before the date on which the Conference is to meet.

3. The Secretary-General shall invite to any conference convened in accordance with this article all States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2 and States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3 of this Protocol.

Article 11

In addition to the notifications provided for in article 10, the Secretary-General of the United Nations shall notify the States referred to in article 3, paragraphs 1 and 2, of this Protocol and the States which have become Contracting Parties under article 3, paragraph 3, of this Protocol, of:

- (a) ratifications and accessions under article 3;
- (b) the dates of entry into force of this Protocol in accordance with article 4;
- (c) communications received under article 2, paragraph (2);
- (d) denunciations under article 5;
- (e) the termination of this Protocol in accordance with article 6;
- (f) notifications received in accordance with article 7;
- (g) declarations and notifications received in accordance with article 9, paragraphs 1 and 2.

Article 12

After 31 August 1979, the original of this Protocol shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit certified true copies to each of the States mentioned in article 3, paragraphs 1, 2 and 3 of this Protocol.

DONE at Geneva, this fifth day of July one thousand nine hundred and seventy-eight, in a single copy in the English and French languages, each text being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed this Protocol

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the Protocol to the Convention on the contract for the international carriage of goods by road (CMR), done at Geneva on 5 July 1978, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

**For the Secretary-General:
The Legal Counsel**

**United Nations, New York,
31 August 1978**

ПРОТОКОЛ

УЗ КОНВЕНЦИЈУ о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR)

сачињено у Женеви, 5. јула 1978. године

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ

ПРОТОКОЛ УЗ КОНВЕНЦИЈУ О УГОВОРУ ЗА
МЕЂУНАРОДНИ ПРЕВОЗ РОБЕ ДРУМОМ (CMR)

СТРАНЕ ОВОГ ПРОТОКОЛА,

УЈЕДНО И СТРАНЕ Конвенције о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) су се, у Женеви 19. маја 1956,

СПОРАЗУМЕЛЕ о следећем:

Члан 1.

„Конвенција“ у смислу овог протокола означава Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR).

Члан 2.

Члан 23. Конвенције мења се и допуњава на следећи начин:

(1) Став 3. замењује се следећим текстом:

„3. Накнада ни у ком случају не може да буде већа од 8,33 обрачунских јединица по килограму бруто тежине мањка.”

(2) На крају овог члана додају се ставови 7, 8. и 9:

„7. Поменута обрачунска јединица у овој конвенцији је специјално право вучења по дефиницији Међународног монетарног фонда. Износ из става 3. овог члана прерачунава се у националну валуту државе чији је суд надлежан у спору, и то на основу вредности те валуте на дан доношења пресуде односно када то споразумно утврде стране. Вредност националне валуте државе чланице Међународног монетарног фонда се, у виду специјалног права вучења, израчунава методом процене коју тог дана примењује Међународни монетарни фонд у својим операцијама и трансакцијама. Вредност националне валуте државе која није чланица Међународног монетарног фонда се, у виду специјалног права вучења, израчунава на начин који одреди та држава.

8. Држава која није чланица Међународног монетарног фонда и чије законодавство не дозвољава примену одредаба става 7. овог члана, ипак може, у време ратификације или приступања Протоколу уз CMR или у било које време после тога, да изјави да ће граница одговорности, сходно ставу 3. овог члана, која ће се примењивати на њеној територији бити у висини од 25 монетарних јединица. Монетарна јединица о којој је реч у овом ставу одговара вредности од 10/31 грама злата деветсто хиљадитог дела финоће. Конверзија у националну валуту износа наведеног у овом ставу обавља се у складу са законодавством дотичне земље.

9. Рачунски поступак описан у последњој реченици става 7. овог члана и конверзија из става 8. овог члана обављају се тако да у највећој могућој мери изражавају у националној валути те државе исту реалну вредност за износ из става 3. овог члана као што је она изражена у обрачунским јединицама. Државе обавештавају Генералног секретара Уједињених нација о својој методи обрачунавања сходно ставу 7. овог члана, односно о резултатима конверзије, у складу са ставом 8. овог члана, зависно од случаја, приликом депоновања инструмента из члана 3. Протокола уз CMR или кад год дође до измена било којег од њих.”

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 3.

1. Овај протокол је отворен за потписивање државама које су потписнице или су приступиле Конвенцији и које су или чланице Економске комисије за Европу или које су примљене у Комисију, у саветодавном својству, сходно ставу 8. Одредаба о надлежности ове комисије.

2. Овај протокол остаје отворен за приступање свакој држави из става 1. овог члана, а која је страна Конвенције.

3. Државе које, сходно ставу 11. Одредаба о надлежности Економске комисије за Европу, могу да учествују у неким пословима те Комисије, које су приступиле Конвенцији, постају уговорне стране овог протокола, уколико му приступе после његовог ступања на снагу.

4. Овај протокол отворен је за потписивање у Женеви од 1. септембра 1978. закључно са 31. августом 1979. После овог датума отворен је за приступање.

5. Заинтересована држава може да ратификује овај протокол само после ратификације Конвенције или приступања Конвенцији.

6. Ратификација или приступање ће се обавити депоновањем одговарајућег инструмента код Генералног секретара Уједињених нација.

7. Сваки инструмент о ратификацији или приступању, који се депонује после ступања на снагу измене и допуне овог протокола који се односи на све уговорне стране или после примене свих мера неопходних за ступање на снагу измене и допуне у вези са поменутиим уговорним странама, примењује се на Протокол како је преиначен изменом и допуном.

Члан 4.

1. Овај протокол ступа на снагу деведесетог дана након што је пет држава из члана 3. ставови 1. и 2. овог протокола депоновало своје инструменте о ратификацији односно приступању.

2. За сваку државу која ратификује овај протокол, односно која му приступи након што је пет држава депоновало своје инструменте о ратификацији односно приступању, Проткол ступа на снагу деведесетог дана по депоновању инструмента о ратификацији односно приступању дотичне државе.

Члан 5.

1. Свака уговорна страна може отказати овај протокол обавештавајући о томе Генералног секретара Уједињених нација.

2. Отказивање производи дејство дванаест месеци после дана пријема од стране Генералног секретара обавештења о отказивању.

3. Свака уговорна страна којој престаје својство стране Конвенције престаје и својство стране овог Протокола.

Члан 6.

Ако се после ступања на снагу овог протокола, услед отказивања, број уговорних страна смањи на испод пет, овај протокол престаје да важи од дана ступања на снагу последњег отказивања. Његово важење такође престаје од дана престанка важења Конвенције.

Члан 7.

1. Свака држава може, приликом депоновања инструмента о ратификацији односно приступању или у било ком тренутку после тога, путем обавештења упућеног Генералном секретару Уједињених нација, изјавити да се овај протокол примењује на читавој или на делу територије за чије је међународне односе она одговорна и за које је дала изјаву сходно члану 46. Конвенције. Овај протокол ће се примењивати на територији односно територијама које су наведене у обавештењу од деведесетог дана после његовог пријема од стране Генералног секретара или, ако Протокол тог дана још није ступио на снагу, од дана његовог ступања на снагу.

2. Свака држава која је дала изјаву у складу са претходним ставом о проширењу овог протокола на територији за чије је међународне односе она одговорна, може да откаже Протокол само за ту територију, у складу са горе наведеним чланом 5.

Члан 8.

Сваки спор између две или више уговорних страна у погледу тумачења или примене овог протокола који не може да буде решен путем преговора или на други начин решаваће се, на захтев било које од уговорних страна, пред Међународним судом правде.

Члан 9.

1. Свака уговорна страна може у време потписивања, ратификације односно приступања овом протоколу, изјавити путем обавештења упућеног Генералном секретару Уједињених нација, да сматра да члан 8. овог протокола није обавезујући за њу. Остале уговорне стране неће бити обавезне у смислу члана 8. ни према једној уговорној страни која изнесе такву резерву.

2. Изјава из става 1. овог члана може да се повуче у било ком тренутку путем обавештења упућеног Генералном секретару Уједињених нација.

3. Друге резерве на овај протокол нису допуштене.

Члан 10.

1. После три године важења овог протокола свака уговорна страна може обавештењем Генералном секретару Уједињених нација да затражи заказивање конференције ради ревизије овог протокола. Генерални секретар ће обавестити о овом захтеву све уговорне стране и сазвати конференцију ради ревизије ако, у року од четири месеца од дана када им је уручено његово обавештење, најмање четвртина уговорних страна да свој пристанак за то.

2. Ако се конференција сазове у складу са претходним ставом, Генерални секретар обавештава све уговорне стране и позива их да, у року од три месеца, поднесу своје предлоге за разматрање на конференцији. Генерални секретар доставља свакој уговорној страни привремени дневни ред конференције, као и текст тих предлога, најмање три месеца пре почетка конференције.

3. Генерални секретар упућује позив за учешће на свакој конференцији сазваној у складу са овим чланом свим државама из члана 3. ставови 1. и 2. као и државама које су постале уговорне стране сходно члану 3. став 3. овог протокола.

Члан 11.

Поред обавештења из члана 10. Генерални секретар Уједињених нација обавештава државе из члана 3. ставови 1. и 2, као и државе које су постале уговорне стране сходно члану 3. став 3. овог протокола о:

- а) ратификацијама и приступањима сходно члану 3;
- б) датумима ступања на снагу овог протокола у складу са чланом 4;
- ц) обавештењима примљеним сходно члану 2. став 2;
- д) отказивањима сходно члану 5;
- е) престанку важења овог протокола у складу са чланом 6;
- ф) обавештењима примљеним у складу са чланом 7;
- г) изјавама и обавештењима примљеним у складу са чланом 9. ставови 1. и 2.

Члан 12.

После 31. августа 1979. оригинални текст овог протокола ће бити депонован код Генералног секретара Уједињених нација, који ће његове оверене аутентичне преписе доставити државама из члана 3. ставови 1, 2, и 3. овог протокола.

САЧИЊЕНО у Женеви, петог јула хиљаду деветсто седамдесет и осме године, у једном примерку на енглеском и француском језику, с тим да је сваки текст подједнако аутентичан.

У ПОТВРДУ ЧЕГА долепотписани, прописно овлашћени за то, потписали су овај протокол.

Овим се потврђује да је приложени текст веродостојна копија Протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR), сачињеног у Женеви, 5. јула 1978. године, чији оригинал је депонован код Генералног секретара Уједињених нација.

За Генералног секретара

Правно веће

Уједињене нације, Њујорк

31. августа 1978.

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) (у даљем тексту: Протокол) садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, према којем Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ПОТВРЂИВАЊЕ ПРОТОКОЛА

Чланом 23. Конвенције о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) која је на снази у Републици Србији, прописано је да се, због потпуног или делимичног губитка робе или оштећења робе настале због одговорности превозника по одредбама ове конвенције, накнада штете обрачунава према вредности робе у време и у месту њеног преузимања (пријема на превоз). При томе се вредност робе одређује према берзанском курсу (цени робе) или ако тога нема према тржишној цени или према вредности робе исте врсте и квалитета, при чему накнада штете не сме прећи 25 франака по килограму недостајуће бруто тежине. Под франком се подразумева златни франак, тежине 10/31 грама финоће 0,900.

Како би се златни франак заменио прихватљивом обрачунском јединицом, Конвенција је измењена 1978. године доношењем Протокола, којим је износ ограничења одговорности превозника измењен са 25 златних франака на 8,33 специјалног права вучења - СДР (енг. Special Drawing Right – SDR) бруто масе оштећене или изгубљене робе (СДР/kg).

Овај протокол је био отворен за потписивање у Женеви од 1. септембра 1978. године закључно са 31. августом 1979. године, а после овог датума је отворен за приступање. До сада је протоколу приступила већина држава чланица Европске уније.

Иницијативу за приступање Републике Србије овом протоколу дала су удружења домаћих превозника, а имала су се у виду и искуства и анализе држава које су приступиле овом протоколу (нпр. Хрватска), према којима је износ ограничења одговорности превозника у друмском саобраћају знатно повољнији за превознике према Протоколу него према Конвенцији CMR.

Вредност обрачунске јединице специјално право вучења дневно утврђује Међународни монетарни фонд. Према подацима које Народна банка Србије преузима са сајта Међународног монетарног фонда, на основу курса СПВ/УСД, израчунава се курс СПВ/РСД и објављује у дневним листама за званичан средњи курс динара на сајту Народне банке Србије.

Влада је на седници одржаној 7. новембра 2019. године донела Закључак 05 Број: 334-10986/2019 којим је утврдила Основу за приступање Републике Србије Протоколу уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR).

III. СТВАРАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ОБАВЕЗА ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ ПРОТОКОЛА

Извршавањем Протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) не стварају се финансијске обавезе за Републику Србију.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ ПРОТОКОЛА

За извршавање Протокола уз Конвенцију о уговору за међународни превоз робе друмом (CMR) нису потребна финансијска средства из буџета Републике Србије.